

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 79)

z dnia 3 czerwca 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 79)

3 czerwca 2025 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Agnieszki Pomaskiej (KO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

- I. informację o dokumentach, w stosunku do których Prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2025) 195 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej); COM(2025) 192, 193, 194, 234, 245, 246 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.); COM(2025) 189, 191, 196, 198, 238, 440 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.),
- II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wspólne sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat Planu działania na rzecz mobilności wojskowej 2.0 (JOIN(2025) 11 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu,
- III. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Środowiska (17 czerwca 2025 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2023) 451).

W posiedzeniu udział wzięli: **Paweł Zalewski** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Urszula Zielińska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami, **Piotr Gołębiowski** dyrektor Departamentu Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego Ministerstwa Rozwoju i Technologii, **Hanna Will-Szczepankowska** ekspert w Departamencie Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego MRiT.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Monika Włodarska**, **Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej; **Bartosz Pawłowski** – ekspert ds. legislacji w Biurze Ekspertyz i Ocen Skutków Regulacji.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Witam panie posłanki, panów posłów, panie i panów ministrów. Chcę tylko poinformować, że z uwagi na brak informacji pisemnej o Radzie ds. Transportu, która odbędzie się w dniu 5 czerwca, pkt IV zdejmujemy z porządku dziennego i rozpatrzymy go na posiedzeniu Komisji w dniu jutrzejszym o godzinie 13.30.

Przechodzimy do pkt I, czyli informacji o dokumentach Unii Europejskiej, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to dokumenty: COM(2025) 195 w trybie art. 8 ust. 2 ustawy dokumenty COM(2025) 192, 193, 194, 234, 245, 246 i w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy dokumenty COM(2025) 189, 191, 196, 198, 238, 440. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie mają jakieś uwagi? Nie widzę. W związku z tym stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów.**

Przechodzimy do pkt II, czyli dokument JOIN(2025) 11. Bardzo proszę pana ministra Pawła Zalewskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, o przedstawienie informacji na temat tego dokument.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Paweł Zalewski:

Teraz działa. Dobrze. Oduczyłem się trochę tego. Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

Szanowni państwo, przedstawiam dziś propozycję stanowiska rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie wspólnego sprawozdania dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat realizacji planu działania na rzecz mobilności wojskowej 2.0. Mobilność wojskowa jest kluczowym czynnikiem wzmacniającym nasze zbiorowe bezpieczeństwo i zdolności obronne. Ma to kluczowe znaczenie w obecnym, dynamicznie zmieniającym się środowisku bezpieczeństwa. Położenie geograficzne Polski na wschodniej fronce NATO i Unii Europejskiej czyni nasz kraj niezwykle ważnym ogniwem w systemie szybkiego rozmieszczania wojsk sojuszników. Polska konsekwentnie demonstruje swoje zaangażowanie w zwiększenie mobilności wojskowej zarówno poprzez inicjatywy krajowe, jak i aktywną współpracę międzynarodową. Wyrazem tego jest m.in. znowelizowany w 2024 r. narodowy plan na rzecz mobilności wojskowej 2.0, który definiuje szczegółowe obszary zadaniowe na szczeblu krajowym.

Przedłożone przez Komisję Europejską wspólne sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady stanowi cenną analizę postępów w realizacji tego planu w wymiarze unijnym. Sprawozdanie to w sposób kompleksowy opisuje działania podjęte na szczeblu Unii oraz w państwach członkowskich w czterech głównych filarach: korytarzach multimodalnych i centrach logistycznych, regulacyjnych środkach wsparcia, odporności i gotowości oraz wymiarze partnerstwa.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnie odnosi się do tego sprawozdania. W naszej ocenie dokument ten właściwie identyfikuje zasadnicze elementy wdrażania inicjatywy mobilności wojskowej dotyczy to w szczególności: konieczności rozbudowy infrastruktury podwójnego zastosowania, znoszenia barier prawnych i administracyjnych oraz zapewnienia odpowiedniego poziomu finansowania, w tym poprzez wykorzystanie mechanizmów wspólnotowych.

Z satysfakcją odnotowujemy również uwzględnienie w sprawozdaniu faktu podpisania w styczniu 2024 r. przez Polskę, Królestwo Niderlandów i Republikę Federalną Niemiec w ścisłej współpracy z NATO listu intencyjnego dotyczącego utworzenia wspólnego korytarza mobilności wojskowej. Wkrótce należy się spodziewać wspólnego raportu, w którym zostaną przedstawione wnioski i rekomendacje dotyczące rozwiązań ułatwiających przemieszczanie wojsk. Będą one pomocne przy tworzeniu podobnych korytarzy w Europie. Jest to konkretny przykład naszego zaangażowania w praktyczną realizację celów planu działania. W swoich dalszych działaniach rząd Rzeczypospolitej będzie konsekwentnie dążył do wspierania realizacji inwestycji w infrastrukturę transportową podwójnego zastosowania, zwłaszcza z wykorzystaniem finansowania z instrumentu „Łącząc Europę”. Kładziemy przy tym nacisk, aby przedstawione projekty faktycznie zapewniały realizację potrzeb wojskowych oraz były realizowane na wskazanych zidentyfikowanych korytarzach mobilności wojskowej. Dalej będziemy dążyć do wspierania wszelkich działań mających na celu poprawę mobilności wojskowej, w tym zapewnienie priorytetowego dostępu sił zbrojnych do wszystkich rodzajów transportu, sieci transportowej i zasobów transportowych, a także dalszego rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T.

Pozytywnie oceniamy również prace prowadzone przez Komisję Europejską, europejską służbę działań zewnętrznych, sztab wojskowy Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie we współpracy z NATO w zakresie badań mających na celu określenie możliwości dokonywania przemieszczeń wojsk na dużą skalę. Rząd Rzeczypospolitej z aprobatą przyjmuje kierunek działań obrany przez Komisję Europejską, wyrażony w propozycjach zmian legislacyjnych dla polityki spójności możliwych do przeprowadzenia w ramach trwającego obecnie przeglądu.

Korzystnie oceniamy także przyjęty i uaktualniony dokument dotyczący wymagań technicznych dla poprawy mobilności wojskowej w i poza Unią Europejską oraz opracowane i wprowadzane przez Unię regulacyjne środki wsparcia w zakresie uproszczenia procedur transgranicznych w domenie lądowej i powietrznej. Zdecydowanie popieramy działania w zakresie cyfryzacji procedur, w tym procedur transgranicznych w oparciu o nowoczesne systemy informatyczne, w tym bezpieczny cyfrowy system na potrzeby mobilności wojskowej. Popieramy również działania w zakresie procedur celnych, gdzie kluczowe jest dążenie do ujednolicenia systemów unijnych i NATO-wskich w celu dalszej poprawy mobilności wojskowej.

Z zadowoleniem przyjmujemy również kontynuację prac Europejskiej Agencji Obrony związanych z rozwojem niezbędnych zdolności w zakresie transportu powietrznego i morskiego. Przywiązujemy dużą wagę do oceny dostępności i komercyjnego wykorzystania narodowych i komercyjnych aktywów kolejowych na potrzeby sił zbrojnych oraz określenia potencjalnych potrzeb w tym zakresie.

Z zadowoleniem przyjmujemy również inicjatywy Komisji Europejskiej mające na celu wzmocnienie bezpieczeństwa Unii Europejskiej w obszarach cyberprzestrzeni oraz kontroli bezpośrednich inwestycji zagranicznych, jak również z zadowoleniem przyjmujemy postępującą intensyfikację dialogu i praktycznej współpracy pomiędzy Unią Europejską a NATO w kluczowym obszarze mobilności wojskowej.

Podsumowując, pragnę raz jeszcze podkreślić, że zwiększenie zdolności w zakresie mobilności wojskowej ma szczególne znaczenie w kontekście pogarszającej się sytuacji bezpieczeństwa w Europie. Istotnym elementem dalszych prac będzie tworzenie korytarzy transportowych kluczowych dla realizacji celów mobilności wojskowej, pozwalających na powstanie dywersyfikowanych i odpornych ciągów komunikacyjnych dla transportów wojskowych na obszarze Unii Europejskiej. Równie ważne będą dalsze inwestycje w infrastrukturę podwójnego cywilno-wojskowego zastosowania. Dziękuję za uwagę i proszę o ewentualne pytania.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Andrzej Grzyb. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Andrzej Grzyb (PSL-TD):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Panie ministrze, chciałbym przede wszystkim podziękować za przedłożenie stanowiska rządu. Było ono bardzo wyczerpujące. Ale chcę też powiedzieć, że to stanowisko rządu wiąże się z komunikatem, który został przekazany przez Komisję Europejską do Parlamentu Europejskiego i Rady na temat planu działania na rzecz mobilności wojskowej. Oczywiście ten dokument powołuje się na 25 innych dokumentów, które są powiązane z tematem mobilności wojskowej, ale najważniejszym z nim jest Biała Księga z 19 marca 2025 r., przygotowana wspólnie przez Komisję Europejską oraz wysokiego przedstawiciela Unii Europejskiej do spraw polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa. Mieliliśmy okazję wysłuchać wyimki z tej Białej Księgi w trakcie wizyty komisarza Kubiliusa, który był również gościem naszej Komisji.

Plan mobilności wojskowej 2.0, który jest prezentowany, przede wszystkim dotyczy finansowania infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania. W moim przekonaniu takie podejście jest efektywne również ze względu i na koszty, i również wykorzystanie. W ramach programu *Connecting Europe* jest prawie 1,8 mld euro przeznaczonych m.in. na finansowanie rozwoju tej infrastruktury, z czego 50% jest przeznaczonych na kolej, a 31% na transport drogowy. Polska w ramach tego programu będzie mogła skorzystać z dofinansowania niespełna 230 mln euro na 14 projektów.

Drugim elementem, który warto podkreślić, jest identyfikacja na poziomie europejskim ważnych i krytycznych punktów z punktu widzenia mobilności wojskowej, czyli tzw. *military hot spots*. Z czterech strategicznych korytarzy cywilno-wojskowych Polska jest objęta trzema takimi korytarzami, co też świadczy o tym, jak te istotne projekty związane z mobilnością są ważne dla naszego kraju.

Ponadto planowane są również zmiany w rozporządzeniu Parlamentu i Rady w sprawie sieci transeuropejskich – to jest rozporządzenie z 2024 r. – aby dostosować postanowienia tego rozporządzenia właśnie do tych potrzeb związanych z mobilnością wojskową.

No i oczywiście to, co jest tutaj niezmiernie ważne, to jest planowanie infrastruktury na potrzeby masowego przemieszczania sił zbrojnych. Okazało się bowiem przy okazji wspomnianej przez pana ministra umowy między Niderlandami, Niemcami a Polską, że to przemieszczanie nie miało formalno-prawnych podstaw. W razie nagłej potrzeby, zagrożenia czy konfliktu, trzeba by to było wszystko robić na cito, a w chwili obecnej mamy to już niejako przetestowane i, tak jak powiedział pan minister, będzie to też przedmiotem pewnej kwerendy, jak to funkcjonuje. Ważna jest również kwestia dostępu do przestrzeni powietrznej, w szczególności zaś kwestia wykonywania usług przez organy nadzoru nad żegluga powietrzną.

No i, proszę państwa, cały ten temat dotyczący zezwoleń na ruch transgraniczny w transporcie wojskowym. To wymaga uporządkowania w skali całej Unii, zważywszy na to,

że w momencie, tak jak powiedziałem, zagrożenia czy nawet wojny, wszystko to będzie limitowało sprawność przemieszczania się sił wojskowych.

A jeśli chodzi o nasz kraj, to chcę się odnieść do dwóch przykładów. Jeden to łącznica pomiędzy jedną z baz w Wielkopolsce a trasą A2. Nie było tam jasnego korytarza transportowego, który by pozwolił na sprawne przemieszczania. A drugi taki przykład mamy na Wybrzeżu, gdzie też od wielu lat, zważywszy na konieczność budowania takiej łącznicy, nie do końca są wykorzystane możliwości transportowe, które wynikają z transportu morskiego. A przecież ten transport jest głównym miejscem przemieszczania dużych ładunków związanych ze sprzętem wojskowym. To więc pokazuje na przykładzie dwóch wąskich gardeł, które dotyczą naszego kraju i które nie mają charakteru strategicznego z punktu widzenia całej Europy, jak ważne są właśnie dobrze zaplanowane korytarze transportowe, które pozwalają na sprawne przemieszczanie zarówno wojsk, jak i również sprzętu wojskowego dla potrzeb wojska.

Dziękuję bardzo. W związku z tym chciałbym powiedzieć, że jak najbardziej opiniuję pozytywnie stanowisko rządu w tym zakresie.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie? Bardzo proszę, pan poseł Sellin.

Poseł Jarosław Sellin (PiS):

Szanowny panie ministrze, szanowni panowie pułkownicy, ja nie jestem specjalistą, ale jak czytam i słyszę o infrastrukturze podwójnego zastosowania, o mobilności wojskowej, o korytarzach transportowych dla wojska, to aż się prosi, żeby usłyszeć waszą opinię na temat dyskusowanego w Polsce od lat, a ze szczególną intensywnością w ostatnim półtoraroczcu, znaczenia centralnego portu komunikacyjnego dla tych spraw. Bo było to zaplanowane bardzo ambitnie i miało też służyć właśnie celom militarnym, a tymczasem mamy do czynienia i z opóźnieniem tej inwestycji, i z mocnym zawężeniem tego ambitnego projektu sprzed dwóch czy trzech lat do mniej ambitnego projektu. Czy moglibyście na ten temat coś powiedzieć? Czy w takim kształcie, w jakim obecny rząd chce CPK budować, będzie to dobrze służyło tym celom, o których dzisiaj mówimy – mobilności wojskowej, korytarzom transportowym, szybkiemu przerzucaniu wojsk w razie jakiegoś zagrożenia. Gdyby pan minister albo panowie pułkownicy mogli na ten temat jakąś opinię wyrazić, to byłbym wdzięczny.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Dziękuję, panie pośle. Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Nie widzę. Panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Paweł Zalewski:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Szanowny panie pośle, nasza opinia jest oczywiście pozytywna, dlatego że Centralny Port Komunikacyjny będzie mógł pełnić kluczową funkcję, jeżeli chodzi właśnie o transporty wojskowe w okresie potencjalnego zagrożenia, a więc ta inwestycja jest ważna z punktu widzenia celów wojskowych. Oczywiście, że ją popieramy i cieszymy się, że rząd podjął decyzję o tym, by realizować ten projekt.

Jeżeli pani przewodnicząca pozwoli, to taka szersza refleksja, bo rozumiem, że istotą państwa zainteresowania są przede wszystkim plany unijne, ale mogę powiedzieć, że jeżeli chodzi o kwestie związane z logistyką wojskową, szczególnie logistyką transportową, to jest tak, że Europa posiada dobrze rozwiniętą logistykę, ale tak naprawdę datującą się z okresu zimnej wojny na potrzeby ówczesnego zagrożenia. To, co dzisiaj robimy, jako Ministerstwo Obrony Narodowej, a także Ministerstwo Infrastruktury, to jest próba dostosowania tej logistyki do naszych potrzeb.

Rozmawiamy również z Amerykanami na temat większego zaangażowania się Stanów Zjednoczonych, jeżeli chodzi o zdolności związane z przerzucaniem wojsk i obecnością ich wojsk na naszym terenie. Tak że to są wszystko absolutnie kluczowe kwestie i na pewno fakt, że będziemy mieli Centralny Port Komunikacyjny, pomaga nam w realizacji prac związanych ze zwiększeniem bezpieczeństwa Polski, a przede wszystkim związanych z odstraszaniem Rosji. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję. Zakończyliśmy dyskusję. W związku z tym stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze JOIN(2025) 11 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli Rada ENVI, Rada ds. Środowiska, która odbędzie się w dniu 17 czerwca. Bardzo proszę panią minister Urszulę Zielińską o zabranie głosu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Urszula Zielińska:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, zgodnie z przedstawionym porządkiem obrad posiedzenia Rady Unii Europejskiej ds. Środowiska w dniu 17 czerwca w ramach części głównej obrad planowane jest przyjęcie podejścia ogólnego w odniesieniu do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wymogów w zakresie obiegu zamkniętego w odniesieniu do projektowania pojazdów oraz zarządzania pojazdami wycofanymi z eksploatacji. To rozporządzenie określa wspólne dla Unii Europejskiej wymagania dotyczące całego cyklu życia pojazdu, od projektowania do końcowego przetwarzania na etapie wycofywania z eksploatacji, i ma na celu ułatwienie przejścia sektora motoryzacyjnego na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Większość postulatów wskazanych w stanowisku rządu Rzeczypospolitej Polskiej z lipca 2024 r. jako te wymagające zmian lub doprecyzowania, znalazła odzwierciedlenie w uwagach również innych krajów i została wdrożona. W związku z tym rząd Rzeczypospolitej Polskiej popiera przyjęcie podejścia ogólnego dla tego rozporządzenia.

Króciutko powiem państwu o najistotniejszych zmianach, które to rozporządzenie wprowadza. Między innymi rozporządzenie dodaje działania w zakresie ochrony środowiska naturalnego jako podstawę prawną do rozporządzenia. Znacząco liberalizuje definicję pojazdu wycofanego z eksploatacji, a dokładniej kryteria warunkujące uznanie pojazdu za odpad, w stosunku do pierwotnej wersji, którą zaproponowała Komisja Europejska. Wprowadza również elastyczność do tzw. rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Wprowadzono tu postanowienia, które dają elastyczność w stosowaniu tej rozszerzonej odpowiedzialności do różnych sytuacji lub do aktualnie istniejących przepisów w państwach członkowskich, np. poprzez umożliwienie państwom członkowskim wprowadzenie wymogu przekazania realizacji obowiązków rozszerzonej odpowiedzialności producenta przez producentów do odpowiednich organizacji, które się tym zajmują.

Doprecyzowano też postanowienia w kontekście opłat, jeśli chodzi o producentów odpowiedzialnych za pokrycie kosztów transportu z punktów zbierania pojazdów do stacji demontażu, a także za pokrycie kosztów zbierania i przetwarzania pojazdów, dla których producent nie istnieje lub nie da się go zidentyfikować. Udział w tych kosztach będzie liczony w sposób proporcjonalny do udziału w rynku. Złagodzone również podejście do wyznaczonego celu zawartości tworzyw pochodzących z recyklingu względem zaproponowanego przez Komisję Europejską podejścia. To tylko niektóre z przykładów zmian, które to rozporządzenie wprowadza. Jak powiedziałam na wstępie, rząd popiera przyjęcie podejścia ogólnego dla tego rozporządzenia. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, pani minister. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę. Jeśli nie ma głosów w dyskusji, to stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych Unii Europejskiej na posiedzeniu Rady ds. Środowiska w dniu 17 czerwca 2025 r. w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy**.

Na tym porządek obrad został wyczerpany. Bardzo dziękuję.